

ECLI	ECLI:NL:RVS:2026:141
Datum uitspraak	14 januari 2026
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 31 mei 2022 heeft het Centraal Orgaan opvang asielzoekers de hoogte van de eigen bijdrage van appellant in de kosten van de opvang vastgesteld op € 5.663,33. Het COa biedt opvangvoorzieningen voor asielzoekers en verlangt een eigen bijdrage in de kosten daarvan als zij vermogen en/of inkomen hebben. Zij kunnen bijvoorbeeld vermogen hebben als zij een dwangsom van de IND hebben ontvangen, omdat de asielprocedure te lang heeft geduurd. Deze uitspraak gaat over de vraag of het COa op grond van de Rva 2005 en de Reba 2008 voor vreemdelingen een eigen bijdrage mag vaststellen in de kosten van opvang wegens het hebben van vermogen boven de vermogensgrens, als deze vreemdelingen alleen over dit vermogen beschikken omdat de IND aan hen een dwangsom heeft betaald.

Persbericht

COa mag dwangsommen betrekken bij vaststellen eigen bijdrage van asielzoekers voor opvang

Als een asielzoeker vermogen heeft dat bestaat uit dwangsommen die de minister van Asiel en Migratie aan hem heeft betaald, dan mag het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COa) daarmee rekening houden bij het vragen van een eigen bijdrage in de kosten van de asielopvang. Dat oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in vier uitspraken van vandaag (14 januari 2026).

Achtergrond van de zaken

In deze vier zaken heeft het COa eigen bijdragen vastgesteld voor de kosten van de opvang. Dat deed het COa omdat de asielzoekers een vermogen hadden boven de vermogensgrens. Het vermogen van de asielzoekers bestond uit geld dat zij hadden ontvangen van dwangsommen die de minister aan hen heeft betaald, omdat de minister niet op tijd op hun asielaanvragen had beslist. De asielzoekers zijn van mening dat hun vermogen niet boven de vermogensgrens komt, omdat de betaalde dwangsommen volgens hen niet mogen worden

betrokken bij de berekening van het vermogen. De betaalde dwangsommen zijn volgens de asielzoekers immateriële schadevergoedingen, omdat zij lang hebben moeten wachten op de beslissingen op hun asielaanvragen. Volgens het COa is een dwangsom geen immateriële schadevergoeding, maar een financiële prikkel voor de minister om sneller op een asielaanvraag te beslissen. Daarom vindt het COa dat de betaalde dwangsommen wel mogen worden betrokken bij de berekening van het vermogen van asielzoekers.

Dwangsommen zijn geen vergoeding voor immateriële schade

De Afdeling bestuursrechtspraak is het eens met het standpunt van het COa en oordeelt dat de dwangsommen geen vergoedingen voor immateriële schade zijn. Zij hebben als doel om de minister sneller te laten beslissen op asielaanvragen. Daarom mag het COa de dwangsommen die aan asielzoekers zijn betaald, betrekken bij de berekening of het vermogen uitkomt boven de vermogensgrens. Als dat zo is, dan mag het COa een eigen bijdrage van de asielzoekers verlangen voor hun opvang.

Bevoegdheid om eigen bijdragen te vragen

Uit de Europese Opvangrichtlijn volgt dat EU-lidstaten een eigen bijdrage mogen vragen voor opvangvoorzieningen en gezondheidszorg, als asielzoekers over voldoende middelen beschikken. Deze bevoegdheid is in de Opvangrichtlijn verder niet geregeld. Het COa is daarom vrij om zelf invulling te geven aan deze bevoegdheid. Het COa sluit hiervoor aan bij het rekenmodel dat is gebaseerd op de zogenoemde interingsnorm uit de Participatiewet, en dat mag zij doen, zo oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak.